

Language consultations: electronic database

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/764>

Question	Reģistrējušies divdesmittūkstoš dalībnieki/dalībnieku vai divdesmit tūkstoši dalībnieku?
Answer	Pareizi ir abējādi: divdesmittūkstoš un divdesmit tūkstoši. Skaitļa vārdam, kuru ar cipariem rakstām 1000, iespējamās divas formas: nelokāmā forma <i>tūkstoš</i> un lokāmā forma <i>tūkstotis</i>. Nelokāmais skaitļa vārds <i>tūkstoš</i> kļūst par salikteņa daļu tāpat kā citi nelokāmie skaitļa vārdi, kā <i>desmit</i>, <i>simt</i>: <i>četrdesmit</i>, <i>četrsimt</i>, <i>četrītūkstoš</i>. Ja nelokāmais skaitļa vārds ietilpst salikta teikuma priekšmeta sastāvā, ar to saistītais lietvārds var būt vai nu nominatīvā (Kas?) vai ģenitīvā (Kā?): <i>ekskursijā dodas trīsdesmit skolēni</i> vai <i>ekskursijā dodas trīsdesmit skolēnu</i>; <i>septiņtūkstoš tonnas ir labs rādītājs</i> vai <i>septiņtūkstoš tonnu ir labs rādītājs</i>; <i>maratonam reģistrējušies divdesmittūkstoš dalībnieki</i> vai <i>maratonam reģistrējušies divdesmittūkstoš dalībnieku</i>. Vārds <i>tūkstotis</i> savukārt lokāms kā 2. deklinācijas lietvārds (kā <i>latvietis</i>, <i>šampanietis</i>), un tas lietojams skaitļa vārdu savienojumos līdzīgi kā skaitļa vārdi <i>desmits</i> un <i>simts</i>: <i>septiņi desmiti</i>, <i>septiņi simti</i>, <i>septiņi tūkstoši</i>. Literārajā valodā lietvārds ar šiem skaitļa vārdu savienojumiem parasti ir daudzskaitļa ģenitīvā: <i>pieci desmiti gadu kaste mētājās bēniņos</i>; <i>zibakcijā piedalījās četri simti iedzīvotāju</i>; <i>festivālu ir apmeklējuši pieci tūkstoši cilvēku</i>; <i>maratonam reģistrējušies divdesmit tūkstoši dalībnieku</i>.
Sources	Smiltniece, G. Skaitļa vārds (numerālis). <i>Latviešu valodas gramatika</i> . Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 425., 426. lpp.

Ceplīte, B., Ceplītis, L. *Latviešu valodas praktiskā gramatika*. Rīga : Zvaigzne, 1991, 51., 52., 53. lpp.

Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrunas rokasgrāmata. Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002, 118. lpp.

Mieze, M. Skaitļa vārda *tūkstotis* gramatiskās formas. *Latviešu valodas kultūras jautājumi*. 22. laidiens. Sast. A. Rubīna. Rīga : Avots, 1986, 51.–56. lpp.

Mieze, M. Skaitļa vārdu *desmit* (*desmits*) un *simt* (*simts*) morfoloģiskās formas. *Latviešu valodas kultūras jautājumi*. Rakstu krājums. 21. laidiens. Sast. A. Rubīna. Rīga : Avots, 1985, 131.–133. lpp.

